

Till Utbildningsdepartementet

Yttrande – Remissvar över betänkandet SOU 2022:17 En modell för att mäta och belöna progression inom SFI.

Inledning

Arboga kommun anser, precis som problembeskrivningen i betänkandet, att det är viktigt att öka genomströmningen och studieresultaten inom SFI. Dock är vi tveksam till delar i utredningens förslag.

I ett led att utveckla SFI behöver vi bli bättre på att klarlägga elevernas kunskaper och behov, med denna information kan läraren tydligare kartlägga hur eleverna lär sig och vad de kan. Detta för att ta reda på hur undervisningen ska utformas i klassrummet för att skapa sammanhang och gemenskap i lärandet. Sedan ska lärare äga processen fram till betyg och bedömning, med hjälp av gemensamma bedömningsinstrument.

Arboga kommun anser också behovet av att stärka SFI med bland annat kombinera studier med yrkesutbildning och språkpraktik.

Yttrande till förslag 7.5

Arboga kommun anser att det är bra att huvudmannen har ansvaret för genomförande samt att lärarna ges möjligheten till sitt pedagogiska friutrymme att bestämma när eleven ska genomföra testet.

Utredarens föreskrifter om progressionstest och rättssäkert genomförande för att säkerställa likabehandling anser Arboga kommun att utredningen starkt underskattar kostnaden för digital utrustning, lokaler, testledare.

Progressionstest med delvis automatiserad bedömning

Yttrande till förslag 6.3 och 6.4

Att genomföra obligatoriska tester för att mäta progressionen anser Arboga kommun är viktigt för språkutvecklingen. Att bedöma undervisningen formativt samt aktivt träna elevers kunnande för att göra en allsidig bedömning är viktigt för kartläggningen; vad elever kan och behöver. Kontinuerlig och obligatorisk bedömning av elevens kunskapsutveckling bör ge tydlig analys och utvärdering av elevens progression, men det måste ligga inom professionens ansvar att genomföra nationella bedömningar ex Nationella prov och att läraren äger

processen fram till betygssättningen. Resultaten ska ej var kopplat till ersättningsmodell, SFI-peng.

Förslag 9.2.7. Resultatet ska ge ett underlag som ingångsvärde i nästa kurs, instämmer vi i.

Arboga kommun anser, som tidigare nämnts, att även SFI-elever bör göra obligatoriska tester för att mäta delar av kunskapsutvecklingen, ej den kommunikativa. Vi anser att man bör utveckla och göra nationella prov till ett tydligt verktyg på SFI, med syftet att stödja betyg och bedömningen av elevernas kunskaper.

Att använda automatiserad bedömningsunderlag kan inte mäta alla delar i den kommunikativa förmågan och progression. Elevers sätt att använda digital teknik och mobiltelefoner kan göra det svårt för lärare att bedöma hur de klarar skolan. Det gör det också svårare att identifiera elevers behov av stöd.

Det är lärarkompetensen som ska avgöra betyg och bedömning. Vi anser att utredarna har glömt lärarprofessionens förmåga att skapa en holistisk bedömning och utifrån det bedöma undervisningen formativt. Vi är helt överens med utredningen om att för få behöriga lärare innebär en utmaning för SFI-utbildningen men saknar en förklaring till hur ett oberoende progressionstest skulle bidra till ökad kompetens bland SFI-lärare.

Bedömningscentrum

Yttrande till förslag 6.5

Att stärka forskning och utbildning är positiv. Att utveckla ett tydligare gemensamt bedömningsunderlag ex nationella prov eller andra nationella diagnostiska tester. Arboga kommun anser att kunskapskontroll är viktig men det är lärarkompetensen som ska avgöra betyg och bedömning. Viktigt att staten tar ansvar men att det är lärarens professionella "fri utrymme" som ska styra betyg och bedömning.

Utredningens förslag om utformning av ersättningsmodellen

Arboga kommun är kritisk till att förslaget med SFI-peng ska finansiera och utveckla kvalitén i SFI-undervisningen. Hur SFI-peng och ny ersättningsmodell ska bedöm elevernas progression och kunskaper är mycket tveksamt. Det behövs tydligare strukturella förändringar för likvärdig progression och bedömning inom SFI-undervisningen. Förslag för ökad likvärdighet är bland annat; reglerade kurstider, ändamålsenliga individuella studieplaner, gemensamt nationellt dokumentationssystem där vi kan få övergångar som fungerar sömlöst.

Sammanfattning av ärendet

Arboga kommun och socialnämnden delar inte utredningens bedömning om ett nytt ersättningssystem för att höja kvalitén. Vi ser ej att föreslagna ändringar i ersättningssystem till enskilda anordnare skulle leda till kvalitetshöjningar, om de inte kombineras med andra åtgärder som syftar till förändrade arbetssätt och strukturella förändringar. Vi bedömer att utredningens förslag om en mervärdesmodell och SFI-peng inte i tillräckligt hög grad leder till betydande kvalitetshöjning och ökad genomströmning inom SFI-undervisningen. Med riktade stadsbidrag måste den yrkesinriktade vuxenutbildningen kopplas tydligare till SFI-undervisningen. Det behöver i vårt samhälle anställas arbetskraft inom vård, bygg, omsorg inom industrin. Kan vi se till att de nyanlända yrkesutbildas, i kombination med SFI, har vi också en lösning på en del av de problem vi ser på arbetsmarknaden samt att språkprogressionen kan öka med yrkespraktik.

Att använda automatiserad bedömningsunderlag som slutprov (slutbetyg), underminera lärarprofessionen och göra undervisningen osäker. Elevers sätt att använda digital teknik och mobiltelefoner kan göra det svårt för lärare att bedöma hur de klarar skolan. Det gör det också svårare att identifiera elevers behov av stöd.

Det är lärarkompetensen som ska avgöra betyg och bedömning. Vi anser att utredarna har glömt lärarprofessionens förmåga att skapa en holistisk syn på bedömning och utifrån det bedöma och planera undervisningen formativt. Vi är helt överens med utredningen om att för få behöriga lärare innebär en utmaning för SFI-utbildningen men saknar en förklaring till hur ett oberoende progressionstest skulle bidra till ökad kompetens bland SFI-lärare.

Vi ser gärna obligatoriska nationella tester som ett stöd i betyg och bedömning.

Anneli Widestrand

Rektor, Högskolecentrum

